

[Tredje næstformand]

gen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 193:

Forslag til lov om helårsbeboelsesret.

Af Jane Oksen (FP) m.fl.

(Fremsat 26/1 89).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Således som det meget rigtigt er anført i bemærkningerne til lovforslaget, er det regeringens hensigt, at der uden lovgivning skal gives pensionister bedre muligheder for at anvende deres sommerhuse til helårsboliger.

Dette skal ske ved, at der udsendes en ny vejledning fra Miljøministeriet om dispensation fra forbud mod helårsbeboelse i sommerhusområder. I vejledningen henstilles det, at kommunerne ud fra menneskelige hensyn giver personlige helårstilladelser til folkepensionister, der har ejet et sommerhus i 5 år eller mere, og som ønsker at nyde deres otium i sommerhuset.

Udkast til vejledningen er på nuværende tidspunkt sendt til høring hos de kommunale organisationer og Fritidshusejernes Landsforening, og når høringssvarene foreligger, vil udkastet til vejledning blive fremsendt til orientering til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Det er uden videre klart efter det, jeg allerede har sagt, at udmøntningen af henstillingerne i vejledningen selvfølgelig ikke vil have de samme konsekvenser som Fremskridtspartiets forslag, idet der er tale om personlige tilladelser, som kan gives af kommunerne til en begrænset del af befolkningen.

Når regeringen ikke uden videre kan gå ind for forslaget fra Fremskridtspartiet, er det, fordi et sådant forslag vil have en lang række planlægningsmæssige og andre konsekvenser. Det mener Fremskridtspartiet i virkeligheden er nogle pjattede indvendinger. Det fremgår af bemærkningerne, hvor stort set alle argumenterne, hvad enten de er af den ene eller den anden type, nedgøres med rimelig barske ord.

F.eks. siger man, at skolernes elevkapacitet må indrette sig efter, hvor børnefamilierne bosætter sig, og ikke omvendt. Det er jo ikke så enkelt, som det er skrevet, og man kunne i hvert fald sige, at det ikke nødvendigvis fører til mindre ressourceforbrug i den offentlige sektor, medmindre man bare barsk vil flytte rundt med folk. Jeg er udmærket godt klar over, at det kan Fremskridtspartiet godt forestille sig, men det er ikke ensbetydende med, at regeringen opfatter det som en rigtig måde at gøre det på.

På den anden side vil jeg også godt sige til Fremskridtspartiets forslag, at vi mener, der er grund til at arbejde videre med denne sag. Med det udkast til vejledning, der er kommet frem, tager vi, om jeg så må sige, det første skridt på en vej, men vi vil godt have en nærmere drøftelse af, hvilke konsekvenser det har, hvis vi lemper yderligere på dette område.

Vores tankegang fremgår til en vis grad af Planstyrelsens debatoplæg til planlægningslov fra august 1988, hvor det er foreslået at lade forbudet mod helårsbeboelse fastlægge i og administrere gennem en lokalplan. I praksis vil det betyde, at spørgsmål om beboelse af sommerhusområder indgår som en integreret del af den øvrige kommune- og lokalplanlægning, og at klagemulighederne bliver harmoniseret med de klageregler, der kommer til at gælde på kommuneplanlovens område i øvrigt. Det indgår, fordi debatoplægget til planlægningslov jo indgår i det lovmoderniseringsarbejde, der er igangsat i Miljøministeriet. Det vil altså også indgå i de videre drøftelser om opfølgningen af debatoplæggene og de høringssvar, der kommer ind.

Jeg synes, det ville være nyttigt på nuværende tidspunkt, om vi tog en mere gennemgribende diskussion om, hvilke konsekvenser det egentlig vil have, hvis vi går så vidt, som Fremskridtspartiet ønsker. Jeg er godt klar over, at Fremskridtspartiet mener, at det overhovedet ikke vil have nogen konsekvenser, og affærdiger alting i bemærkningerne. Men jeg synes, det kunne være en opfordring også til Fremskridtspartiet, om vi ikke i det mindste kunne tage en fornuftig diskussion om, hvad konsekvenserne af det her vil være, en lidt mere gennemgribende diskussion end den, man lægger op til i bemærkningerne, hvor man bare affærdiger alting. Det er helt klart, at der jo er nogle ønsker i den retning, som Fremskridtspartiet

[Miljøministeren]

foreslår, men der er jo også nogle problemer, sådan som jeg anførte.

En af de ting, som Fremskridtspartiet overhovedet ikke har taget i betragtning, er, at der dog er nogle mennesker, som bor i lejlighed, og som synes, at det vil være ønskeligt at bo i sommerhus en del af året, uden at man dermed kan sige, at de bolig-mæssigt belaster Danmark mere end de, der bor i parcelhus f.eks. Betragtninger af denne nuancerede art er slet ikke inde i Fremskridtspartiets forslag – her siger man bare, at man »kunne tillade sig at lade store bolig-masser henstå ubeboede halvdelen af året«. Det er jo ikke tilfældet. Det, der er tilfældet, er, at man i virkeligheden bor i to mindre boliger i stedet for én, der er lidt større. Der er nogle mennesker, der gerne vil tilrettelægge deres liv sådan, og det synes jeg slet ikke Fremskridtspartiet har med i sine betragtninger.

Hvis man giver det hele frit på den måde, som Fremskridtspartiet vil, løber man den risiko, at sommerhusområderne helt omstilles til helårsbeboelse, og derved udelukker man en række mennesker fra at vælge at bo i to mindre boliger frem for en lidt større bolig. Den type synspunkter synes jeg godt man kunne få ind i debatten.

Hvis Fremskridtspartiet for en gangs skyld ville lade være med bare at være fuldstændig firkantet demagogisk og opportunistisk, kunne det måske indgå i en mere alvorlig og dybtgående diskussion om det her spørgsmål, alene af den grund, at vi andre jo arbejder med det i forbindelse med vores lovgivningsarbejde og naturligvis også godt vil høre nogle af de synspunkter, Fremskridtspartiet har. Men hvis man bare fortsætter på den facon, som man gør i bemærkningerne, er en dialog praktisk taget umulig, for så afviser Fremskridtspartiet, at der overhovedet er problemer på dette område.

Jeg er altså nødt til på regeringens vegne at afvise forslaget, men vi arbejder videre med spørgsmålet og indbyder gerne alle interesserede parter til en dialog.

Helen Beim (S):

Jeg lyttede nøje til miljøministerens indlæg, og jeg synes, der var mange bemærkninger, som virkelig er værd at tage op til debat.

Jeg vil starte med en lidt mere politisk bemærkning, og den mere politiske bemærkning går på, at skal Fremskridtspartiet være samar-

bejdspartneren i denne sag, bliver det nu nok en vanskelig sag at løse. Her tager jeg udgangspunkt i lovforslaget, som det foreligger.

Det er jo en genfremsættelse, og det er kun et års tid siden, at det sidst var fremsat i nøjagtig samme skikkelse.

Jeg må på Socialdemokratiets vegne afvise forslaget. Det kan vi ikke gå ind for. Der er – og det gjorde miljøministeren også rede for her i indledningen – en lang række problemer forbundet med bare at sige: Nu ophører vi med at have sommerhuslovgivning her i landet.

Sommerhuslovgivningen blev revideret i 1983, og i den periode, der er gået siden da, er der sket en lang række ændringer.

Jeg kommer fra et område i landet, hvor man kan mærke, at der er et ønske fra nogle kredse om at få åbnet for andre muligheder, og det er klart, at det må man som ansvarlig politiker tage med i sine overvejelser.

Det er bl.a. spørgsmålet om for ældre mennesker at lave en mere tålsom tilværelse i andre miljøer end de bymiljøer, hvor en del ældre mennesker bor nu.

Vi er fra Socialdemokraternes side parate til at gå ind i en seriøs drøftelse af, hvordan vi gør det bedst muligt. Men vi er sandelig ikke parate til bare at sige: Så er det slut med planlovgivning, med kommuneplaner osv., for gør vi det, så mener vi det jo ikke alvorligt, når vi siger, at vi vil tage kommunerne med i denne proces.

Derfor skal vores oplæg til behandlingen af dette lovforslag være: Lad også dette element indgå i en bredere drøftelse af, hvordan vi fornyr den lovgivning, vi har på dette område, således at endnu flere mennesker bliver tilfredse med det. Det tror jeg at alle vil være bedst tjent med. Lad os bruge oplægget til en bredere debat, og lad os se, hvad der kommer ud af den høringsrunde, som finder sted nu. Tingene skal ses i den rette sammenhæng, det tror jeg vi er bedst tjent med alle sammen.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Det er faktisk ministerens meget negative indlæg, der får mig herop på talerstolen, for negativt var det. Hvordan er det nu, det ligger herinde? Denne tanke om at bo i sommerhus er god, men desværre er den ikke fremsat af regeringen og dens sædvanlige støttepartier, SF og S, og derfor kan den desværre ikke gå ind for

[Knut Lind]

den. Når nu De Konservative kommer op, hører vi måske en lidt modereret udgave; der er nok lidt flere inden for De Konservative, der gerne vil ud i sommerhusene. Og sådan kører den hele vejen. Ministeren blæser på pensionister, som gerne vil ud at nyde deres otium dér. Så kommer der alle mulige undskyldninger om, at man desværre ikke lige her i dag kan gå ind i nogen diskussion om det her, fordi bemærkningerne desværre er for dårlige, men at regeringen vil se på disse ting fremover. Det er den sædvanlige vals, vi får her. Sig dog klart: Da vi ikke selv har fået ideen, kan vi desværre ikke gå ind for den! Det er jo det, der står helt klart tilbage, når man hører miljøministeren.

Kloakeringsproblemer, er de så uoverskuelige? Det var en af indvendingerne. Skulle man da ikke kunne ordne det, når nu ministeren fortæller, at de ikke bor hele tiden i disse sommerhuse alligevel, for de har jo en lejlighed ved siden af? Lad os så høre, hvad Det Konservative Folkeparti og Venstre siger. Det bliver interessant at høre deres mystiske afslag.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg synes, at hr. Knud Lind på udmærket vis netop nu demonstrerer, at det er fuldstændig håbløst at bruge tid på Fremskridtspartiet. Lige gyldigt hvad man indbyder til af dialog og samtale, så hører hr. Knud Lind og Fremskridtspartiet overhovedet ikke efter. Det her er et fremragende eksempel på det. Hr. Knud Lind tror, at han ved, hvad jeg vil sige, og så citerer han det.

Hr. Knud Lind nævnte f.eks. ordet kloakering. Jeg tog overhovedet ikke ordet kloakering i min mund, og det er et udmærket eksempel på, at jeg slet ikke brugte de argumenter, som hr. Knud Lind regnede med. Jeg sagde: Lad os gå ind i en dialog. Og hr. Knud Lind siger: Ministeren vil ingenting. Pjask og pjat, hr. Knud Lind! Jeg sagde netop, at det er nødvendigt med en dialog, men at vi ikke skal overse, at der er nogle problemer.

Fremskridtspartiet mener jo generelt, at man bare kan knipse med fingrene, og så løser landets problemer sig. Der er ingenting, der løses på den facon. De løses kun gennem et fornuftigt samarbejde, og en af forudsætningerne for et fornuftigt samarbejde er, at man i det mindste hører på modparten.

(Kort bemærkning).

Knut Lind (FP):

Jo, men jeg hørte skam udmærket, at ministeren ikke nævnte noget med kloakering. Men det, der er så uheldigt, er, at ministeren siger – det kan næsten kun siges med sådan et spansk mañana, lad os se på det i morgen. Det er den vej, den kører, fordi hvis ministeren virkelig havde den rette ånd til det her, så havde ministeren tilkendegivet det på en helt anden måde.

Jeg erindrer jo, at ministerens i øvrigt mærkværdige forslag om katalysatorer pludselig optrådte som et beslutningsforslag, fordi man ville se, hvor Folketinget stod. Vi vil også gerne se, hvor ministeren står. Men ministeren tilkendegiver skam ikke på samme bastante måde, at dette forslag er et godt forslag, og vi vil arbejde positivt med det i udvalget, og så skal vi nok få det gennemført. Den var ikke med, fordi ministeren reelt ikke er interesseret i det. Jo, når ministeren selv kan bestemme det og selv kan komme ud, så kan det muligvis blive presset så langt af befolkningen, at ministeren kommer frem med noget.

Men det er den måde, hvorpå man her laver afslag på et beslutningsforslag, der gør, at jeg angriber ministeren for at være negativ og destruktiv over for tanken, som ligger i befolkningen. Alle disse pensionister – blæse være med dem!

Collet (KF):

Bag dette lovforslag gemmer der sig nogle vigtige problemer. Et af problemerne er, om borgerne skal have frihed til selv at vælge, hvor de vil bo. Det er i sandhed et vigtigt problem.

Til gengæld må man nok sige, at dette lovforslag, hvis man ellers kan kalde det sådan, ikke kan danne basis for lovgivning. Det består af 1½ linje tekst og er overordentlig dårligt gennemarbejdet med henblik på de konsekvenser, et problemkompleks af denne art vil give.

Grundlæggende må vi sige, at holdningen bag lovforslaget kan vi godt se. Der er problemer – som det også er fremgået af både hr. Knud Linds og miljøministerens indlæg – for så vidt angår kommunernes bekymringer med henblik på øgede udgifter og skattetryk. Det er ting, som man ikke kan se bort fra, og skal man på længere sigt nå en rigtig god løsning på det her, kan man ikke komme uden om også at tage stilling til disse ting. Det gør dette lovforslag overhovedet ikke på nogen som helst måde.

[Collet]

Vi er tilfreds med miljøministerens nye regler, hvorefter kommunerne kan give personlige tilladelser til pensionister, som har boet i deres sommerhus og ejet det i mere end 5 år. Jeg betragter det som et første skridt, men jeg mener, at Folketinget opmærksomt må følge, hvordan de nye regler virker. Ellers må vi her i Folketinget se på sagen igen.

Vi kan ikke på nuværende tidspunkt tage stilling på baggrund af Fremskridtspartiets meget generelle lovforslag.

Rahbæk Møller (SF):

Fremskridtspartiets lovforslag berører et reelt problem, men vi kan ikke tilslutte os det i den form, det foreligger her. Jeg kunne nøjes med blot at henvise til, hvad vores ordfører sagde, sidste gang forslaget var til behandling, men jeg vil lige føje til, at det er for let at sige, at folk bare kan indrette sig på vilkårene, som de er. Der er en række ting, som folk har krav på, uanset om de bor i sommerhus eller i helårsbolig. Jeg skal nu ikke nævne renovation, men så kan jeg da nævne el og vand, ambulancetjeneste og mange andre ting. De er altså i dag dimensioneret efter, at husene kun benyttes som sommerhuse. Det er klart, de ville blive helt anderledes. Tænk bare på el: De fleste sommerhuse er opvarmet ved elvarme, og der skal dimensioneres anderledes, hvis de bliver helårsboliger, og de ting skal forberedes.

Svend Heiselberg (V):

Fremskridtspartiets lovforslag er jo en gammel kending, og jeg kan derfor med sindsro henvise til Folketingets forhandlinger fra den 18. november 1987, sp. 2192 og 2193, hvor hr. Mejdahl som ordfører gav udtryk for Venstres synspunkter.

Venstre støtter fortsat de gode intentioner i forslaget, men forslaget er for unuanceret. Vi kan efter Venstres opfattelse ikke ændre reglerne så drastisk helt uden at give kommunerne en afgørende indflydelse på lovens administration.

I øvrigt synes jeg, at hr. Knud Lind skulle tage imod ministerens udstrakte hånd for at prøve, om der kan findes en form og der kan gennemføres en undersøgelse – for det er der jo behov for – for at man kan imødekomme nogle af de ønsker, som Fremskridtspartiet har, i stedet for at man bare kategorisk afviser det, som ministeren har sagt.

Vi kan støtte ministerens forslag i svaret på spørgsmål nr. S 269 af 30. november 1988 om at udsende en vejledning til kommunerne. Det forslag har miljøministeren gentaget her i dag, og det indeholder en henstilling til kommunerne om at give personlig tilladelse til pensionister, der har ejet deres sommerhus i 5 år. Så får vi taget fat på spørgsmålet, vi får gjort et forsøg, og vi får et erfaringsgrundlag.

Jeg må på Venstres vegne afvise den nuværende udformning af forslaget.

Marianne Jelved (RV):

Fremskridtspartiets forslag er totalt urealistisk, hvis man har en lille smule sund fornuft i behold. Og det har vi i Det Radikale Venstre.

Der er masser af sommerhuskommuner i dette land, som ville ryste på hovedet ad et sådant forslag, hvis Folketinget kunne finde på at vedtage det. Jeg skal nævne et eksempel: En sommerhuskommune på Sjælland med 10.000 indbyggere, men 20.000 sommerhuse. Hvilke konsekvenser ville det få for den kommune, som i øvrigt har stor arbejdsløshed og ligger helt ude på den yderste spids af Sjællands Odde? Hvordan skulle den kommune klare de udgifter, som ville komme? Hvordan skulle den klare den kommunale planlægning, dimensionering af ældreomsorg osv., hvis man lukkede totalt op, som Fremskridtspartiet foreslår, uden nogen som helst plan?

Der er problemer imellem forskellige lovgivninger, der berører dette område. Der er nemlig ikke sammenhæng mellem sociallovgivning, folkeregisterlovgivning og sommerhusloven. Det er meget vanskeligt at retshåndhæve princippet om, at man kun må bo fast i sit sommerhus den ene halvdel af året. Et af problemerne er bevisbyrden. Det er vanskeligt at bevise, at man bor der fast i vinterhalvåret, og når man så når til den 1. marts, er det lovligt at bo der, og så bortfalder sagen. Det er et af problemerne.

Derfor kan det være meget rimeligt, og det hilser vi velkommen i Det Radikale Venstre, at miljøministeren vil udsende en vejledning om dispensationer for pensionister på helt bestemte vilkår. Vi har tidligere, når vi har behandlet Fremskridtspartiets urealistiske forslag, udtrykt stor betænkelighed. Men nu er tanken altså at styrke det kommunale selvstyre og give kommunerne mulighed for at lempe dispensationspraksis. Det er også et signal til Miljøan-

[Marianne Jelved]

kenævnet, som har behandlet ankerne meget restriktivt. Det hilser vi velkommen og vil se, hvordan det går, og følge det meget nøje. Jeg vil understrege, at det er altså op til den enkelte kommune at vurdere, hvad kommunen kan klare i denne sammenhæng.

Lis Noer Holmberg (CD):

Det er egentlig meget morsomt at følge denne debat. S vil altid gerne være med, men, siger Socialdemokratiets ordfører, hvis problemerne skal løses sammen med Fremskridtspartiet, så bliver det noget værre noget. Som ministeren var inde på, er der mange, der bor i en lille lejlighed og har et sommerhus. Der er mange, der har ofret meget tid og mange penge på deres sommerhus – det er der i øvrigt også blandt Socialdemokraternes egen medlemskare – som ønsker at bruge disse huse mere permanent.

Man kan jo så gå til de andre partier. De er åh så positive over for intentionerne, men de kan ikke bruge det til noget som helst.

CD kan gå ind for dette forslag. Når folk ejer et sommerhus og betaler såvel ejendomsskat som grundskat og renovation, og hvad der ellers følger med af udgifter, så må det være dem tilladt at overnatte i dette hus også om vinteren, såfremt de føler trang til det. Der er jo næppe ret mange, der vil føle trang til at flytte ud i en lille knaldhytte uden vand, varme og andre faciliteter, men der findes mange dejlige sommerhuse, der udmærket kan bruges til helårsbeboelse, og det skal folk da selvfølgelig have lov til.

Jeg kan da godt se, at der kan opstå problemer med hensyn til de rensningsanlæg, der findes i de forskellige sommerhusområder, som kun virker i sommerhalvåret, men der kan vel findes løsninger på det. Det er det, miljøministeren nu inviterer til en debat om. Jeg synes da ikke, man skal stille sig fuldstændig afvisende over for det her, og så må vi jo se, hvordan vi finder løsningen på de problemer, der skal løses i forbindelse med det. Desuden tvivler vi altså på, at det, fordi sommerhusejerne får frihed til at bo i deres sommerhus hele året, så pludselig kommer til at gælde samtlige sommerhusejere i dette land.

Jeg er helt enig i, at vi må væk fra den bedrevidende pylmentalitet og lade den enkelte borger tage vare på sit eget liv og på sig selv. Derfor kan vi støtte dette lovforslag. Jeg kan jo se, at der ikke kan hentes flertal for det, men vi

vil da være med i et positivt arbejde fremover, så vi kan få gjort det lovligt for de mennesker, der ønsker at gøre det. Fremskridtspartiet skal ikke have utak, fordi de rejser det, for det gør de på mange sommerhusejeres vegne.

(Kort bemærkning).

Helen Beim (S):

Rundt omkring på Christiansborgs mure står der jo mange fyndord, som man kan få forstand af at læse. Et af dem er »lighed for loven«, og et andet er »med lov skal land bygges«. Når der så her fra talerstolen for et øjeblik siden af fru Lis Noer Holmberg blev sagt: Vi tvivler på, at denne lov, hvis den bliver vedtaget, kommer til at gælde alle, ja, så er det jo lige nøjagtig det, en lov gør.

Så det indlæg, der kom fra Centrum-Demokraterne, demonstrerer jo med al tydelighed, at for at lave et stykke lovgivningsarbejde skal der være et grundigt forarbejde. Og når selve lovforslaget indeholder halvanden linje, så er jeg også tilbøjelig til at dele den opfattelse, at så er det mildest talt en tynd kop te at lave lovgivning på. Jeg kan godt stå inde for, at hvis det her bliver vedtaget, så ville samtlige blade og aviser i Danmark være optaget af at sige, at det sandelig er lovsjusk, for det vil jo åbne op for en række problemer, som vi her fra talerstolen prøver at skildre. Og sagt i al stilfærdighed: lighed for loven gælder vel også for Centrum-Demokraterne.

(Kort bemærkning).

Lis Noer Holmberg (CD):

Jeg ved ikke, om jeg kan være bekendt at sige det, men ikke alle høner, der kagler, lægger guldæg.

Jeg vil godt sige til Socialdemokraterne, at det, jeg mente med det, var, at Socialdemokratiets ordfører sagde faktisk rent ud, at dette var noget forfærdeligt noget, hvis det blev lavet sammen med Fremskridtspartiet.

Nu er jeg altså Centrum-Demokrat, og jeg kan have sympati for det, de lægger frem her, fordi de åbner for noget, som også Socialdemokratiets egne medlemmer ønsker. Der er masser af dem, der har sommerhuse rundt omkring, og som har de samme ønsker.

Så kan jeg da også godt se, at det kan være svært for Socialdemokraterne, for det er jo nok

[Lis Noer Holmberg]

dem, der i realiteten har skabt den barnepige-mentalitet og det formynderi, der er lagt på alle mulige leder og kanter. Det er det, vi skal væk fra, og det er den del af forslaget, vi kan gå ind for.

Derfor vil vi gerne deltage i det videre arbejde med at finde ud af, hvad der skal til, for at det kan fungere.

(Kort bemærkning).

Helen Beim (S):

Det skal blive meget kort.

Siden 1978 har jeg via mit kommunalpolitiske engagement været meget optaget bl.a. af denne problematik, og jo mere indsigt man får i hele sommerhuslovgivningen og feriehuslovgivningen her i landet, jo mere bliver man klar over, at det faktisk er en meget indviklet sag. Det er ikke bare lige – med miljøministerens ord – at knipse med fingrene, og det kan da ærgre mig, at en lang række ordførere ikke er klar over det.

(Kort bemærkning).

Lis Noer Holmberg (CD):

Det skal også kun være en kort bemærkning, for når den socialdemokratiske ordfører siger, hun har været med i kommunalpolitisk arbejde siden 1978 og kender problemerne, vil jeg gerne sige, at jeg har været med – og er med – i det kommunalpolitiske arbejde, og så forstår jeg egentlig ikke, hvorfor Socialdemokraterne – når de kan se, der er nogle problemer her – ikke på kommunalt plan selv er kommet med noget. Hvorfor har man ikke gjort noget ved det for længe siden? Man kan ikke bare feje dette af bordet; så kunne man sige, det er godt, at vi rejser spørgsmålet. Der er nogle problemer, det ved vi, men lad os så få løst op for disse problemer. Lad os dog være positive! Selv om det ikke lige er os selv, der kommer med lovforslaget, hvorfor skal vi så feje det ind under gulvtæppet? Det kan jeg altså slet ikke forstå.

Glønborg (KRF):

Jeg skal ikke påstå, at man ikke i Fremskridtspartiet er i stand til af og til at producere en tanke med et vist rimeligt indhold, for det foreliggende lovforslag vidner om, at man har set et problem, og at der er en del mennesker, som med rimelighed kunne ønske at få gjort noget ved det.

Men så må jeg sige, at det er chokerende, fantastisk, at et parti, der har været repræsenteret herinde i så mange år, ikke er i stand til at frembringe et stykke praktisk arbejde, som på nogen måde ville kunne medvirke til, at problemet løses, men at man kun er i stand til at lave sådan en gang gas som det, der er lagt på bordet her, og som ikke på nogen måde kan medvirke til problemets løsning, men udelukkende kan medvirke til, at problemet fastholdes. Det er måske egentlig også den dybere hensigt, når det kommer til stykket.

En del af Fremskridtspartiets virksomhed herinde igennem alle disse år kunne tyde på, at Fremskridtspartiet egentlig blot er interesseret i at finde noget at skyde på; så foregiver man, at man gerne vil løse problemet, og så laver man noget, som er så elendigt, at det ikke kan bruges til noget som helst andet, end til at skælde ud med og rakke alle de andre ned med, for så kan Fremskridtspartiet igen gå ud og synge om, at de andre ville jo ikke være med til noget, men Fremskridtspartiet, vi vil løse problemerne. Men i praksis gør partiet ikke en døjt for det.

Det hænder ved enkelte lejligheder, at en af de tanker, som er tænkt i Fremskridtspartiet, falder sammen med en tanke, som også er tænkt i Kristeligt Folkeparti, for vi har faktisk i Kristeligt Folkeparti også tænkt på disse problemer. Jeg vil gerne have lov til at citere fra vores kommunalprogram. Dér skriver vi:

»I tæt beboede områder må vi affinde os med, at en samfundsøkonomisk forsvarlig forsyning med vand, el, varme samt renovation og kloakering begrænser den enkeltes valgmuligheder. I tyndt befolkede områder må folk have større frihed til selv at løse disse problemer mod til gengæld at nedsætte kravene til visse dele af samfundets service.«

Så vi har en forståelse for, at mennesker gerne må have lov til at leve under lidt mere primitive forhold, hvis de selv foretrækker det, og ærligt og redeligt fornemmer jeg, at det, miljøministeren har sagt i dag, er i udmærket overensstemmelse med det, som vi ønsker fra Kristeligt Folkeparti, nemlig at lade kommunerne få lov til at give nogle dispensationer, og vi er meget åbne for, at kommunerne bør gøre det, hvor man kan se det er fornuftigt.

Men at lave en lov, hvis indhold egentlig er, at man ikke skal tage loven højtideligt, det er at gå uden om problemet. Man slører indholdet

[Glønborg]

en lille smule ved i stedet for at bruge udtrykket »i offentligretlige forskrifter«. Men det reelle indhold er jo: Hermed fremsætter Fremskridtspartiet en lov, som siger, at man skal blæse på, hvad der i øvrigt ellers står i lovene. Det er en mærkelig måde at drive lovgivningsarbejde på. Kristeligt Folkeparti vil altså hellere samarbejde med miljøministeren om at finde en fornuftig administration af den gældende lovgivning og eventuelt være med til at lempe den på enkelte felter.

Derfor en vis tilslutning til tanken, men en klar afvisning af den måde, Fremskridtspartiet foreslår problemet løst på.

Jane Oksen (FP):

Først tak til miljøministeren, fordi miljøministeren trods alt åbnede for et samarbejde, en diskussion om de store problemer, som ligger i dette lovforslag. Vi erkender selvfølgelig i Fremskridtspartiet, at et sådant forslag får en lang række konsekvenser, og at der selvfølgelig ude i kommunerne skal tages en række brede hensyn, men derfra og til at kalde forslaget komplet umuligt er der altså et langt stykke.

Det er da helt klart, at hvis man lovgiver på et sådant område, får det en række konsekvenser, det er simpelt hen logik. Men når ministeren så taler om, at alt dette kan ordnes via en lokalplan i kommunerne, og at der skal være klagemuligheder ligesom ved kommunepanloven, så synes vi ærligt talt, miljøministeren taler lidt udenom. Det er jo helt klart, at hvis vi overlader til kommunerne at afgøre disse ting, ligesom De Radikale også har været inde på, så vil næsten samtlige mennesker, der ikke får ret hos kommunen, selvfølgelig klage videre. Så kan de klage videre til Miljøankenævnet, og hvordan det så vil tage imod en sådan klage, ja, det bliver formentlig, at det giver en tidsbestemt dispensation, og så er man sådan set lige vidt.

De mennesker, det drejer sig om, har ikke råd til at have to boliger, og det, det handler om, er faktisk, at de skal have lov at have folke-registeradresse f.eks. i deres sommerhus. Det er jo de færreste mennesker, der har råd til at have to boliger. Vi taler tit om, at der er mangel på gode boliger, og der er faktisk et væld af dejlige moderne sommerhuse, som man udmærket kan bo i hele året, så på denne måde kunne vi samtidig løse et boligproblem.

Venstre sagde også, at hr. Knud Lind skulle tage imod deres udstrakte hånd. Jeg skal ikke kunne svare for hr. Knud Lind, men selvfølgelig vil vi i Fremskridtspartiet tage imod en hvilken som helst udstrakt hånd og er også indstillet på et samarbejde om dette forslag, og derfor er det så skuffende, når man ikke har andre bemærkninger, end at forslaget er urealistisk, altså en total afvisning. Jeg har ikke hørt nogen konkrete svar på, hvorfor det er så urealistisk, som man vil gøre det til. De problemer, det medfører, kan selvfølgelig løses, hvis man har viljen til det.

Socialdemokratiet var også meget, meget negativ, og indlægget gik jo også på, at man overhovedet ikke kunne bruge Fremskridtspartiet som samarbejdspartner. Jeg synes snart, vi skulle være kommet ud over den barneleg, der hedder, hvem man kan samarbejde med. Spørgsmålet må være, hvad man samarbejder om, og ikke hvad partibetegnelsen tilfældigvis er.

Nu har Fremskridtspartiet for fjerde gang fremsat dette lovforslag, og når man taler om, at nu skal man se på problemerne osv., så har vi altså nu for fjerde gang muligheden for at se på de problemer, som vi med lidt god vilje kunne have set på for mange, mange år siden, så det vil jeg altså kun kalde at trække sagen ud.

Ifølge miljøministeren agter regeringen altså ikke at lovgive på dette område. Som svar på et spørgsmål, som jeg stillede miljøministeren den 30. november 1988, sagde miljøministeren – som miljøministeren også sagde her i sin tale i dag – at man ville udsende en vejledning fra Miljøministeriet om dispensation fra forbudet mod helårsbeboelse i sommerhusområder, og at det i vejledningen skulle henstilles, at kommunerne ud fra menneskelige hensyn gav personlige helårstilladelser til folkepensionister, der har ejet et sommerhus i 5 år eller mere, og som ønskede at nyde deres otium i huset.

Dette mener vi langtfra er tilstrækkeligt i Fremskridtspartiet.

For det første ved vi godt, at henstillinger ofte ikke er det papir værd, de er skrevet på. Et tydeligt eksempel kan jeg nævne i en sag fra Christiansfeld Kommune, hvor man er ualmindelig negativ over for en invalidepensionist. På trods af lægeerklæringer og bevisligt mindre medicinforbrug og ikke mindst langt mindre omkostninger for kommunen i form af, at han

[Jane Oksen]

ikke skal have boligtilskud og øget hjemmehjælp osv., så nægter man ham dispensation, og en sådan er altså nødvendig, hvis han fuldt lovligt skal bo i sit sommerhus og være tilmeldt folkeregisteret dér.

Denne sag beviser tydeligt, at smukke henstillinger ikke er nok. Hvis de forskellige partier, der altid før et folketingsvalg er ude med løfter om, at nu skal det være tilladt at bo i sit sommerhus hele året, og nu skal vi lovgive på dette område, ville indfri disse løfter, så skulle man prøve at gå ind i et konstruktivt samarbejde med Fremskridtspartiet, prøve at strikke et forslag sammen, måske ikke helt enslydende med det, vi fremsætter, men så dog et, hvor intentionerne er det, vi gerne vil. Jeg fornemmer tydeligt, at det vil de fleste partier trods alt gerne. Man vil bare ikke lovgive om det, man vil lade kommunerne bestemme, og det fungerer altså ikke.

Jeg vil også gerne minde om, at Venstres indenrigsminister, hr. Thor Pedersen, i sin tid som boligminister var meget positiv over for helårsbeboelse for pensionister i sommerhuse, og også hr. Ahlmann-Ohlsen fra Det Konservative Folkeparti har gang på gang i dagspressen tilkendegivet Det Konservative Folkepartis positive indstilling over for dette.

Da vi sidst behandlede Fremskridtspartiets forslag her i Folketinget i november 1987, fik debatten desværre en lidt forkert drejning, idet man misforstod en hel del af Fremskridtspartiets synspunkter. Jeg vil gerne her slå fast, at dette handler selvfølgelig om, at man skal have lov at have folkeregisteradresse i sit sommerhus. Det skal ikke være som i dag, hvor mange har en dækadresse eller betaler husleje to steder. Man tvinger faktisk mennesker til at handle ulovligt, og så godkender man egentlig stiltiende denne ulovlighed. Man er jo udmærket klar over forholdet i de forskellige kommuner. Man betaler bistandshjælp, og man betaler huslejetilskud til ulovlig beboelse. Man betragter også sommerhuse som helårsbeboelse, når det drejer sig om at huse mange af vore flygtninge, og man ser altså også i disse tilfælde gennem fingre med, at det er ulovlig beboelse.

I dag er de fleste sommerhuse ganske velegnede til helårsbeboelse. Standarden er mange steder ret høj. Som det også har været nævnt, er det ikke usle rønner, vi taler om. Beboerne er klar over, at der måske mangler fortove, gade-

belysning osv., der er måske også lidt langt til butikker, og der er ting, man må give afkald på, men til gengæld får man en dejlig natur. Man kan gå lange ture i den friske luft, og det tæller altså mere for mange mennesker. Sundhedstilstanden forbedres, og det kan medføre sparede udgifter for samfundet til sygdomsbehandling.

Kommunernes argumenter mod helårsbeboelse giver jeg ikke meget for. Skulle der opstå problemer med renovation, skal beboerne såmænd nok finde ud af at klare det. I øvrigt er det jo sådan i dag, at der i de fleste sommerhusområder allerede er udmærkede renovationsordninger.

Snerydning er også nævnt som et problem. Man påstår, at lægehjælp, hjemmehjælp osv. ikke kan komme frem i disse sommerhusområder. Jamen der er altså udmærkede veje i Danmark, og i øvrigt er der jo allerede i dag mange mennesker, der bor langt ude på landet, hvor det også kan være lidt svært at komme frem, hvor man også kan sne inde, og af den grund forbyder man da trods alt ikke folk at bo dér.

Vi skal holde op med at kriminalisere de mange mennesker, der gerne vil bo i deres sommerhuse. En stor del af disse mennesker er pensionister, og jeg opfatter i hvert fald § 73 i grundloven sådan, at ejendomsretten er ukrænkelig, så hvis man har købt et sommerhus, skal man naturligvis også have lov at bo der hele året rundt.

Selvfølgelig skal vi også have en vis lov og orden, men det kan der vel lige så godt være i et sommerhusområde som alle andre steder. Faktisk er der også kønnere i disse kvarterer, så jeg kan slet ikke se argumenterne for, at vi ikke skulle kunne glæde befolkningen med en tilladelse til at bo i naturskønne områder.

Masser af ældre mennesker har hele livet måttet lide økonomiske afsavn for at kunne klare at have et sommerhus. De har gennem årene sat et sådant hus i stand og har måske glædet sig til på deres gamle dage at kunne bo der. Jeg synes, det er ganske umenneskeligt, at man ikke giver dem en sådan mulighed, men tvinger dem til at beholde en lejlighed, tvinger dem til at betale to huslejer, hvad de umuligt kan overkomme.

Når det gælder et område som Christiania, ser man i Folketinget gennem fingre med alle ulovlighederne. Dér kan man endda bo uden at betale husleje, og dér gælder lovgivningen ikke.

[Jane Oksen]

Men sommerhusejere, der hverken kaster med brosten eller angriber politiet, kaldes straks kriminelle.

Jeg skal opfordre de øvrige partier, der jo allerede har tilkendegivet deres positive holdning, til at støtte dette forslag.

Og vi er selvfølgelig selv positivt indstillet på at gå ind i et konstruktivt arbejde i udvalget. Den dispensationsmulighed, der blev åbnet for i 1983, og som kun gælder i særlige tilfælde, er langfra tilstrækkelig.

Min taletid er desværre udløbet, men jeg hører gerne miljøministerens kommentarer til mine spørgsmål.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg skal for så vidt ikke gå ind i en lang diskussion med Fremskridtspartiet på nuværende tidspunkt, også fordi jeg føler, det er rimelig håbløst, for ligegyldigt hvad jeg siger, så hører Fremskridtspartiet ikke efter.

Det, jeg sagde, var i al korthed, at det, vi gør i første omgang, er at udsende en vejledning til kommunerne, sådan som der også er redegjort for i bemærkningerne til Fremskridtspartiets forslag.

Herudover sagde jeg, at vi overvejer, hvad man i øvrigt kan gøre i næste fase. Jeg sagde ikke noget om, at der ikke ville være tale om lovgivning. Tværtimod sagde jeg, at ministeriet jo totalt ændrer sin lovgivning på en lang række områder, og at dette var et af de spørgsmål, som man kunne tænke sig indgik i det.

Jeg har sagt, at jeg synes, man skal kigge positivt på tingene, men blot erkende, at der på dette område er en lang række problemer, som man også er nødt til at tage med i betragtning, og på den baggrund indbød jeg til en dialog.

(Kort bemærkning).

Jane Oksen (FP):

Regeringen taler til andre tider så smukt om afbureaukratisering, forenkling osv. Den fremgangsmåde, ministeren benytter med at udsende en vejledning til kommunerne, vil faktisk kun øge bureaukratiet, for så skal man igennem hele klagesystemet. Som jeg også sagde før, så nytter en henstilling til kommunerne altså ikke noget, hvis kommunerne ikke retter sig efter den. Det, der er behov for, er simpelt hen en ordre til kommunerne om, at pensionisterne skal have den dispensation. Vi finder i Fremskridts-

partiet, at det i hvert fald i første omgang er vigtigt at tilgodese pensionister og efterlønsmodtagere.

Vi så selvfølgelig gerne, at alle mennesker frit kunne bo i deres sommerhuse. Kunne man dog blot åbne for, at der altid skulle gives dispensation til pensionister, der ville bo i deres sommerhuse, var vi nået et langt stykke ad vejen, og jeg vil gerne spørge miljøministeren, om det ikke kunne tænkes, at den vejledning blev skærpet så meget, at alle pensionister fik krav på, havde ret til at bo i deres sommerhus, at kommunerne simpelt hen skulle give tilladelse til pensionister i første omgang. Det vil jeg gerne spørge ministeren om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Det Politisk-Økonomiske Udvalg (16/2 89):

Udtræder: Frank Jensen (S)

Ny stedf.: Stavad (S)

Udenrigsudvalget (16/2 89):

Udtræder: Rosing (S)

Nyt medl.: Ole Espersen (S)

Markedsudvalget (16/2 89):

Udtræder: Bollmann (CD)

Nyt medl.: Addi Andersen (CD)

Det Politisk-Økonomiske Udvalg (17/2 89):

Udtræder: Stavad (S)

[Formanden]

Ny stedf.: Frank Jensen (S).

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 21. februar 1989 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående Folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 12.22
